Impozitarea multinaționalelor cu minimum 15% intră în linie dreaptă. La ce se pot aștepta companiile din România

Autor: Miruna Enache, Partener, Liderul Diviziei de Asistență Fiscală în tranzacții, EY România

Multinaționalele trebuie să fie pregătite: România, prin vocea ministrului său de Finanțe, Adrian Câciu, începe pregătirile pentru implementarea, chiar de la 1 ianuarie 2023, a Directivei privind nivelul minim de impozitare. Cum costurile administrative și de conformare la introducerea impozitului minim global pe profit (GloBE) vor fi minime, așa cum dă asigurări Organizația pentru Cooperare și Dezvoltare Economică (OCDE), unde va trebui să lucreze cu adevărat Guvernul va fi la adaptarea legislației, astfel încât să ia în calcul toate situațiile specifice și să pregătească norme clare, care să asigure o aplicare ușoară a Directivei europene.

Măsura introducerii unui impozit minim global a fost anunțată drept revoluționară de toată lumea fiscală la jumătatea anului trecut și prevede introducerea unui impozit minim de 15% pe profiturile multinaționalelor și taxarea lor în statele în care realizează profitul.

Din punct de vedere tehnic, OCDE dă asigurări că „regulile GloBE au fost concepute cu scopul de a minimiza costurile și complexitatea, atât pentru autoritățile fiscale, cât și pentru contribuabili, în contextul obiectivelor politicii fiscale ale pilonului doi”. Argumentele Organizației includ faptul că noua măsură utilizează pragurile și definițiile deja cunoscute statelor în raportările pe care trebuie să le realizeze țară cu țară, așa-numitele CbCR. Adică, vor fi folosite

informațiile financiare la nivel de entitate și standardele de contabilitate existente, fără ajustări; vor fi excluse din operațiunile dintr-o jurisdicție unde se obțin sub 1 milion euro în profit și 10 milioane euro în venituri.

Intenția este ca entitatea mamă ultimă, cea care are capacitatea de a plăti suma necesară, să plătească o diferență de impozit doar atunci când este cazul. De altfel, viitorul cadru de implementare va include îndrumări administrative suplimentare cu privire la obligațiile declarative și de plată: țările pot dezvolta anumite reguli, pentru a ajuta la atenuarea sarcinilor de conformitate pentru companiile multinaționale.

OCDE ia în considerare și posibilitatea ca nu toate țările, deși majoritatea statelor lumii au aderat la impozitul minim global, să poată aplica reglementarea în același timp și cu privire la același venit cu impozitare redusă.

Pentru a elimina riscul de supraimpozitare, conform regulilor OCDE, se aplică reguli prioritare care asigură dezactivarea regulilor de impozitare minimă globală, în situațiile în care venitul cu impozitare redusă este deja supus impozitului minim în altă parte. În plus, regulile impozitului minim pe profit asigură că toate jurisdicțiile care implementează GLOBE au același punct de plecare, atât cu privire la regim, cât și la interpretare. Cadrul incluziv va asigura, de asemenea, că normele funcționează efectiv într-un mod coordonat pe măsură ce țările trec în faza de implementare.

În plus, țările care adoptă regulile OCDE nu vor fi obligate să introducă taxe interne suplimentare asupra propriilor contribuabili rezidenți, dar pot alege să facă acest lucru. În măsura în care o țară alege să implementeze impozitul minim intern calificat, o astfel de taxă va reduce valoarea taxei suplimentare care ar putea fi altfel aplicabilă, în conformitate cu regulile GloBE și plătibilă într-o altă jurisdicție.

De exemplu, dacă taxa suplimentară de 100 de euro este datorată într-o anumită jurisdicție, dar aceasta impune propriul impozit intern calificat minim tot de 100 de euro, atunci nu va exista taxă suplimentară datorată, conform regulilor impozitului minim global (GloBE).

Cu o rată de impozitare efectivă minimă de 15%, regulile GloBE sunt de așteptat să genereze aproximativ 150 de miliarde USD în venituri fiscale globale suplimentare pe an. Acestea includ nu doar veniturile așteptate din aplicarea normelor în sine, ci și venituri suplimentare din impozitul pe profit așteptate din reducerea transferărilor de profituri ca urmare a introducerii regulilor. O rată de impozitare efectivă jurisdicțională de 15% reprezintă un pas important față de ratele istorice, adesea foarte scăzute, pentru veniturile din sursele străine ale multinaționalelor.

Se așteaptă că regulile GloBE să reducă presiunea resimțită de guverne în a oferi investitorilor stimulente fiscale, reduceri sau eliminări parțiale ale taxelor. În plus, se așteaptă ca țările în curs de dezvoltare să își poată proteja în continuare baza de impozitare prin aplicarea unui tratat care le va permite țărilor să-și păstreze dreptul de impozitare, pe care, altfel, l-ar fi cedat, în temeiul unui tratat fiscal, asupra anumitor plăți efectuate către părți afiliate din străinătate, care prezintă adesea riscuri BEPS, cum ar fi dobânzi și redevențe.

Dar, dincolo de asigurările oferite de OCDE, să vedem care vor fi efectele resimțite de companiile din întreaga lume și din România.

În primul rând, Uniunea Europeană a aprobat în decembrie 2021 un proiect de directivă vizând BEPS 2.0, care va introduce din 2023 și, respectiv, din 2024, prevederi comune în statele membre privind aplicarea Regulii de Includere a Veniturilor și, respectiv, a Regulilor de Plăți Sub-impozitate. Astfel, sunt avute în vedere caracteristici proprii Pieței Unice

Europene și definițiile și regulile vor trebui implementate în fiecare stat membru. Regulile europene vor acoperi și grupurile domestice care au o cifră de afaceri cumulată de peste 750 de milioane de euro, iar entitatea mamă care aplică Regula de Includere a Veniturilor va plăti impozitul suplimentar, nu doar pentru filialele din jurisdicții terțe, ci şi pentru entități rezidente în state membre. Statele membre pot alege să implementeze impozitul suplimentar pentru entitățile din grup situate pe teritoriul lor.

România va trebui să își adapteze legislația pentru a include aceste noi reguli de impozitare, acoperind și situații specifice (cum ar fi microîntreprinderile, situația în care o entitate din grup aflată în România trebuie să aplice impozitul minim suplimentar, chiar dacă nu este societate holding etc.). Pregătirea unor norme clare pentru aplicarea practică a noilor reguli este extrem de importantă (așa cum s-au dovedit extrem de utile normele de aplicare pentru toată legislația europeană implementată la noi).